

PEERCOACHING OP DE HU

HANDREIKING

HANDREIKING

Deze handreiking is voor docenten en medewerkers van Hogeschool Utrecht die aan de slag willen met peercoaching. Onder peercoaching, ook wel studentmentoring of buddy's genoemd, verstaan we elke vorm van begeleiding waarbij ouderejaars studenten (eerstejaars) studenten ondersteunen tijdens hun studie. Hierin lees je waarom peercoaching belangrijk is en hoe je aan de slag kunt gaan met peercoaching. Ook delen we mooie voorbeelden en beschrijven we hoe peercoaching binnen de onderwijsvisie van Hogeschool Utrecht past.

Leden expertgroep peercoaching in 2024 (van links naar rechts): Martijn Bellaard, Eduard Blanken, Margriet Elschoot, Iris Rouwenhorst, Karolijn Burgman, Anneloes Spaan, Sanne Buitenhuis, Jolien Fase, Annette Wind, Saskia van der Kruit en Renske Krijnen. Niet op de foto: Helen van Laarhoven en Barbara van der Linden.

Handreiking Peercoaching maart 2025, onderdeel [Project Eerste 100 dagen HUGS](#).

INLEIDING

Het belang van peercoaching

De kracht van peercoaching zit in de persoonlijke begeleiding, die bijdraagt aan sociale binding, het fungeren als rolmodel en soms zelfs als vertrouwenspersoon. Peercoaching kan ingezet worden voor:

- Bijdragen aan een warm welkom en goede start
- Het verkleinen van de kans op uitval
- Laagdrempelig aanspreekpunt binnen de opleiding
- Studenten wegwijs maken binnen de opleiding en hogeschool

In alle bevindingen vanuit (inter)nationale literatuur en vanuit de praktijk wordt peercoaching steeds benadrukt als zeer effectieve interventie om sociale en academische binding, en daarmee studentsucces, te vergroten (bron: [NRO 2022](#)). Peercoaching kan dus een belangrijk onderdeel uitmaken van de begeleidingsstructuur binnen opleidingen.

Peercoaching bij de HU

Ook studenten van de HU onderstrepen het belang van peercoaching. Tijdens een workshop in november 2024 met 30 studenten uit twaalf verschillende instituten gaven zij unaniem aan dat peercoaching, zowel vanuit (eerstejaars) studentperspectief als vanuit de peercoach zelf, gezien wordt als één van de meest impactvolle interventies voor studentsucces.

Begin 2024 is vanuit het programma HU Gemeenschapsvorming en Studentbetrokkenheid (HUGS), een inventarisatie gedaan naar peercoaching binnen de HU. De inventarisatie vind je [hier](#). Er bleken grote verschillen te zijn in de manier waarop peercoaching bij de HU wordt ingezet. Veel opleidingen zijn bezig met het vormgeven en verbeteren van peercoaching en hebben behoefte aan uitwisseling en kennisdeling. Daarom is er in september 2024 een expertgroep peercoaching gestart.

De expertgroep bestond uit tien medewerkers vanuit verschillende instituten en diensten. De groep heeft gewerkt aan kwaliteitsverbeteringen van peercoach-initiatieven, door onderling samen te werken en door (kennis) uitwisseling tussen opleidingen te bevorderen. Tijdens deze bijeenkomsten kwam ook naar voren dat er behoefte was aan de ontwikkeling van een handreiking. Dit document is daarvan het resultaat.

Handreiking peercoaching

Met deze handreiking wil de expertgroep een bijdrage leveren aan het (door)ontwikkelen en verbeteren van peercoach-initiatieven binnen de HU. De kern van deze handreiking is de checklist. Wil je meer lezen over peercoaching binnen de HU-visie, je verder verdiepen of uitwisselen met collega's? Hierover vind je informatie op de laatste pagina van deze handreiking.

Checklist

De expertgroep heeft een checklist ontwikkeld die je op weg helpt als je aan de slag wilt (of verder wilt gaan) met peercoaching. De checklist is opgedeeld in een aantal thema's:

- Doel en doelgroep
- Werkwijze
- Werving en matching
- Training
- Begeleiding
- Afronding
- Evaluatie

De vragen uit de checklist helpen je om bewust na te denken over de belangrijke aspecten van peercoaching en de implementatie ervan. Het hangt er vanaf waar jullie als opleiding, instituut of individu momenteel staan op het gebied van peercoaching: staan jullie aan de start of zijn jullie al jaren bezig? Gebruik de checklist voor planning, controle of evaluatie, afgestemd op jullie startpunt en behoeften.

CHECKLIST

Doel en doelgroep

- Wat wil je bereiken? Wat is je doel?
- Sluiten deze doelen aan op de onderwijsbehoefte of de ondersteuningsbehoefte van de student?
- Hoe past peercoaching in jullie visie op studentsucces en studentbegeleiding?
- Wie is de doelgroep? Welke studenten worden gecoacht (bijvoorbeeld alle eerstejaars in blok A)?
- Wie zijn de peercoaches (bijvoorbeeld 2e jaars, 3e jaars)?

Werkwijze

- Wat is de gewenste ratio peercoach/student?
- Welke vorm van vergoeding bied je (bijvoorbeeld financieel, studiepunten, honourssterren)?
- Wie is verantwoordelijk voor de coördinatie en welke inzet verwacht je van de coördinator?
- Welke inzet verwacht je van de peercoach?
- Wie wil je betrekken bij het maken van dit plan (bijvoorbeeld MT, docenten, leerteambegeleiders, (gezamenlijke) opleidingscommissies, teams)?
- Wat is de taakomschrijving van de betrokkenen (bijvoorbeeld docent, leerteambegeleiders) in relatie tot de peercoaches?
- Kun je een profiel opstellen met de taken en verantwoordelijkheden voor de verschillende rollen?
- Hoe maak je informatie beschikbaar voor alle betrokkenen?
- Hoe stel je alle betrokkenen op de hoogte van elkaars rol?
- Hoe wordt het peercoachtraject gefinancierd?
- Wil je peercoaching in het curriculum integreren? Zo ja, hoe?
- Hoe faciliteer je peercoaching voor alle betrokkenen (bijvoorbeeld met roosteren)?

Voorbeeld doel en werkwijze peercoaching

Instituut archimedes organiseert al jaren zeer succesvolle peercoaching trajecten. Zij hebben ook een uitgebreid plan met werkwijze opgesteld. Deze vind je hier: [Handleiding voor studentcoaches Start Me Up!](#)

Werving en matching

- Wat zijn de selectiecriteria die voortkomen uit het profiel voor de peercoach?
- Welke kennis, vaardigheden en attitude verwacht je?
- Welke beschikbaarheid verwacht je?
- Waar kan aangehaakt worden bij competenties die je moet ontwikkelen voor je opleiding?
- Hoe en wanneer ga je werven?
- Welke middelen zet je in (bijvoorbeeld Instagram, MyHU, mail, posters, netwerken)?
- Hoe wordt de selectieprocedure vormgegeven?
- Hoe worden de peercoaches beloond? Indien EC, hoe beoordeel je dit?
- Is de coaching een-op-een of in groepen (bijvoorbeeld per leerteam)?
- Is er matching nodig? Zo ja, op basis van welke criteria (bijvoorbeeld matching op vaardigheden)?
- Hoe ga je de matching doen (bijvoorbeeld intakegesprekken)?
- Denk hierbij ook aan matching tussen peercoach en (leerteam)begeleider.

Voorbeeld wervingsbrief en vacaturetekst

[Wervingsbrief](#) voor peercoaches

[Vacaturetekst](#) voor peercoaches

Instituut Archimedes

Instituut voor Recht

Training

- Hoe worden peercoaches over het doel en de taakomschrijving geïnformeerd?
- Waar is deze informatie terug te vinden voor de peercoach?
- Beschrijf de benodigde vaardigheden, kennis en attitude en geef aan welke -in principe- al aanwezig zijn en waar nog training voor nodig is (bijvoorbeeld training in vragen stellen, het geven van feedback, begeleidingsstijlen, interculturele vaardigheden en studievaardigheden)?
- Welke vorm kies je voor de training (bijvoorbeeld online, hybride, fysiek)?
- Door wie wordt de training gegeven (bijvoorbeeld coördinator, begeleiders, eerdere peercoaches)?
- Hoe wordt de trainings-informatie toegankelijk gesteld?
- Is er binnen de training ruimte gemaakt voor de input van de peercoaches? Welke behoeften geven de peercoaches zelf aan om met vertrouwen aan hun taak te starten?
- Wanneer bieden jullie de training aan? Hoeveel momenten?
- Zijn er eisen/ richtlijnen waaraan de peercoaches (aan het einde van de training) moeten voldoen (bijvoorbeeld aanwezigheidsplicht, trainingen, opgedane kennis, toetsing)?
- Is er HU-breed aanbod dat je kunt benutten (bijvoorbeeld trainingen van het Student Support Centre)?
- Wat is er nodig om de training te organiseren (bijvoorbeeld aan budget, coördinatie, roostering, lokalen, communicatie)?
- Welke input geef je peercoaches mee (bijvoorbeeld werkvormen, input voor gesprekken, bijeenkomsten)?
- Heb je aandacht voor het leerproces van de peercoaches? Welke ontwikkelbehoefte heeft de peercoach zelf?

Begeleiding

- Waar kunnen peercoaches met vragen terecht (bijvoorbeeld website, Canvas, coördinator)?
- Is de peercoach bekend met andere mogelijkheden voor ondersteuning binnen de HU? Wanneer wordt er doorverwezen, naar wie? Kennen studenten protocollen m.b.t. heftige thema's (bijvoorbeeld signalering, suïcide)?
- Hoe kunnen peercoaches elkaar vinden en steunen (bijvoorbeeld intervisie, appgroep, maatjes)?
- Hoe verloopt de afstemming tussen peercoaches, coördinator, (docent)begeleiders en team?
- Hoe volg je het functioneren van de peercoaches? (Hoe) is bijsturing mogelijk?
- Hoe organiseer je de begeleiding voor de peercoaches (bijvoorbeeld intervisie, meelopen met ervaren peercoach)?

Voorbeeld training & begeleiding

Binnen het Instituut Social Work is het: [Concept Handboek ISW project start me up peercoaching 2024](#) ontwikkeld. Hier vind je een mooi voorbeeld van een begeleidingstructuur.

Afronding

- Op welke manier ronden jullie het peercoachtraject af?
- Is er een duidelijke markering van einde traject? Op welk moment?
- Hoe ronden peercoaches hun begeleiding met hun studenten af?
- Wat is er nodig om de begeleiding vanuit de opleiding aan de peercoaches goed af te ronden (bijvoorbeeld beloning, slotlunch, eindgesprek om leeropbrengsten te bespreken)?

Evaluatie

Algemeen

- (Hoe) willen jullie evalueren (bijvoorbeeld met peercoaches, studenten, andere betrokkenen)?
- Wat is het doel van je evaluatie?
- Wat ga je evalueren en welke data kun je daarbij gebruiken (bijvoorbeeld uitvalcijfers, PDCA-cyclus, succesfactoren, verbeterpunten)?
- Hoe ga je evalueren (bijvoorbeeld vragenlijsten, interviews, face-to-face gesprekken)?
- Met wie wil je evalueren (bijvoorbeeld peercoaches, studenten, (leerteam)begeleiders, coördinatoren, management, onderwijsontwikkelaars, curriculumcommissie)?
- Op welk moment? Alleen aan het einde of ook tussentijds?
- Hoe verwerk je de input? Hoe koppel je terug naar de peercoaches of andere betrokkenen?
- Hoe betrek je andere ontwikkelingen zoals, curriculumherzieningen, begroting, onderwijsvisie bij de voortzetting van de peercoaching? En op welke manier kan je dit laten aansluiten?
- Heeft de evaluatie invloed op andere onderdelen van de opleiding, zoals het introductieprogramma of andere onderwijsactiviteiten. Let op dat deze acties rekening houden met eventuele tijdplanning van het studie jaar en roostering.
- Welke acties komen er voort uit deze evaluatie? En hoe ga je dat regelen?

Voorbeeld evaluatie

Het rapport van het StudentSucces Centrum van Inholland geeft inzicht in de behoeften, ervaringen en opbrengsten van peercoaching voor studentbuddy's en peers. Bekijk [hier](#) het rapport.

Inhoudelijk

- Welke partijen zijn betrokken geweest bij het peercoachtraject en in hoeverre was deze samenstelling effectief?
- Hoe sloot de gekozen werkwijze (facilitering, coördinatie en verantwoordelijkheid) aan bij de doelstellingen van de peercoaching?
- Werkte de gekozen werkwijze voor de betrokken partijen? Waarom wel, of niet?
- Hoe effectief was het wervingsproces van peercoaches betreft vereiste kennis, vaardigheden, houding en beschikbaarheid?
- Hoe werd het matchingproces tussen peercoaches en studenten vormgegeven? Hoe goed werkte dit in de praktijk? Welke aandachtspunten kwamen naar voren?
- Hoe is de ratio tussen peercoaches en studenten vastgesteld en hoe werkte dit in de praktijk?
- Sloot de vergoeding van de student aan bij hun behoefte?
- Hoe duidelijk waren de taakomschrijvingen van de peercoaches en andere betrokkenen?
- Hoe verliep de samenwerking tussen de betrokkenen?
- In welke mate was er tijdens het traject behoefte aan bijscholing en hoe werd hierop ingespeeld?
- Hoe werd ervoor gezorgd dat peercoaches met vertrouwen aan hun taken konden beginnen?
- Hoe werd informatie (zoals inhoudelijke kennis en ervaringen) overgedragen tussen betrokkenen? En was dit effectief?
- Was er voldoende begeleiding voor de peercoach? Hoe is de begeleiding ervaren?
- Hoe werd het peercoaching traject afgesloten? Hoe werd deze afronding ervaren?
- Hoe worden de opbrengsten van de evaluatie meegenomen in de planvorming voor de komende periode?

PEERCOACHING BINNEN HU-VISIE EN KADERS

Studentsucces is een van de vijf ambities in het instellingsplan van de Hogeschool Utrecht. Studentsucces betekent dat het onderwijs breder kijkt naar wat belangrijk is voor studenten, dan het behalen van studiepunten. Het gaat ook om persoonlijke en sociale vorming, kansengelijkheid, een succesvolle overstap en goede landing in het HBO.

In 2022 is de vernieuwde HU visie op onderwijs en onderzoek vastgesteld. Belangrijke ontwerpdimensies in deze visie zijn het werken met leerteams, de persoonlijke en sociale ontwikkeling van studenten en de studentgerichtheid van het onderwijs. Voor de realisatie van de visie op onderwijs zijn het [hu/beleidskader-studentenwelzijn](#) en het [hu/beleidskader-studentbegeleiding](#) vastgesteld. Hierin wordt een integrale aanpak van studentenwelzijn omschreven, inclusief de opdracht dat alle instituten een plan maken hoe de opleidingen volgens de integrale aanpak het studentenwelzijn bevorderen.

In het beleidskader studentbegeleiding wordt omschreven hoe binnen de HU de begeleiding van studenten binnen en buiten de opleiding vorm krijgt. Ieder instituut stelt hiervoor een integrale opleidingsvisie op waarin de uitgangspunten van het beleidskader zijn verwerkt en vertaalt deze naar de eigen studentpopulatie en beroepspraktijk. Binnen deze opleidingsvisie is ook aandacht voor de HU visie op diversiteit en inclusie. Dit betekent dat het belang van gelijke kansen en een sociaal veilige leeromgeving in de integrale opleidingsvisie wordt meegenomen.

Het inzetten van peercoaches draagt direct bij aan studentsucces en studentenwelzijn en is onderdeel van de HU visie op studentbegeleiding. Door het inzetten van peercoaches krijgen eerstejaarsstudenten laagdrempelige begeleiding. Deze begeleiding is erop gericht motivatie te bevorderen en studenten te helpen succesvol te landen in de opleiding. Peercoaching bevordert een studieklimaat dat verbondenheid van de student met de opleiding stimuleert door allerlei sociale activiteiten en het werken in kleine groepen. Met de inzet van peercoaches vergroten we de kans op een meer positieve studentbeleving in het eerste jaar.

LEES MEER OP ÉÉN HU

Er zijn verschillende thema-pagina's op EénHU waar je meer relevante informatie, kennisitems, tools en good practices kunt vinden:

- De eerste 100 dagen [Themapagina de eerste 100 dagen](#)
- Peercoaching [Themapagina Peercoaching](#)

ONTMOET COLLEGA'S EN WISSEL UIT

Ook is er een Teams-Community Eerste 100 dagen. Hier kun je in contact komen met anderen die zich met dit thema bezighouden. Daarnaast kun je ook de leden van de expertgroep benaderen voor vragen of samenwerking!

- Eerste 100 dagen community [Link Teampagina 100 dagen Community](#)

**HIER
KOMT
ALLES
SAMEN**